

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Karin Komstadius
0171-62 52 67
karin.komstadius@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på medborgarförslag – Avveckla samtlig äldre prickad mark ur detaljplanerna

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Medborgarförslaget avslås

Ärendet

Bakgrund

Ett medborgarförslag om att avveckla all äldre prickad mark ur detaljplanerna inkom till kommunen 17 mars 2022. Förslagsställaren konstaterar att det i bygglovsskedet tidigare gjordes avsteg för att tillåta byggnation inom så kallad "prickad mark" när så bedömdes lämpligt. Idag ges istället avslag med hänvisning till hårdare lagstiftning. Förslagsställaren anför att det inte gagnar någon att hålla kvar vid den prickade marken om ingen uppenbar grund för den finns.

Kommunfullmäktige beslutade 19 april 2022 § 54 att överlämna medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Ärendets beredning

Svaret på medborgarförslaget har tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Inom Enköpings kommun finns cirka 550 gällande detaljplaner, stadsplaner och byggnadsplaner av varierande ålder. Planerna gäller oavsett ålder till dess de upphävs eller ersätts av nya. De nu gällande planerna utgör ett sorts lapptäcke över staden och kransorterna där nyare planer många gånger släckt ut delar av de äldre under 1900- och 2000-talets gång. Cirka 80 % av gällande planer är äldre än 10 år.

Detaljplaner tas i regel fram som en följd av att en fastighetsägare eller exploatör ansöker om planbesked. Praxis i Enköping är att planarbetet bekostas av den som har nytta av planen, vanligen den som sökt planbeskedet. Detta sker med stöd i 12 kap 9 § PBL (2010:900).

Samhällsbyggnadsförvaltningen har förståelse för att prickmark ibland kan tyckas obefogad eller svårförklarad med dagens ögon. I många äldre planer över redan

byggda områden har planen styrt tämligen noggrant hur byggnader får placeras. Ofta har styrningen utgått från dåtida stadsbyggnadsideal där bebyggelsens placering i förhållande till tex gata setts som en bärande gestaltungsfråga men där dåvarande lagstiftning och praxis inte föranlett att motivet beskrivits i någon större omfattning i planhandlingarna. I många fall har byggrättens omfattning i stort sett enbart styrts med hjälp av prickmark.

Om kommunen valde att hörsamma medborgarförslagets idé skulle det krävas att var och en av de cirka 550 gällande planerna som betraktas som gamla ersätts eller ändras genom varsin planprocess. Om exempelvis alla äldre än tio år skulle bedömas vara gamla skulle det innebära att 440 planer skulle ändras. I praktiken är prickmarken troligen också högst relevant i vissa av planerna, eller i vissa planers delområden varför det antagligen inte är lämpligt att ta bort den i alla äldre planer.

Samhällsbyggnadsförvaltningen kan bara konstatera att det skulle utgöra ett mycket omfattande arbete. Både att göra en bedömning av i vilka fall prickmarken saknar relevans och att sedan genomföra arbetet att ta bort prickmarken genom ändringar respektive framtagande av nya planer. Detta skulle ta mycket stora resurser i anspråk.

För den eller de fastighetsägare som anser att aktuell detaljplan borde ändras eller ersättas finns dock möjlighet att ansöka om planbesked i just deras fall. Då måste kommunen ta ställning till om den är beredd att påbörja en planprocess för att pröva en ändring av den gällande planen eller ta fram en ny ersättande detaljplan. Att ansöka om planbeskedet är förknippat med en kostnad och om kommunen är beredd att påbörja planprocessen är det sökanden som bekostar också denna. Mer information om hur detta går till finns på kommunens webbplats (www.enkoping.se/planer).

Sammanfattningsvis bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att medborgarförslaget bör avslås med hänvisning till ovanstående resonemang.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet att avslå medborgarförslaget har inga ekonomiska konsekvenser.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Beslutet att avslå medborgarförslaget har i sig inga sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelsen, 2022-11-23
Medborgarförslaget 2022-03-17

Stina Björnholm
Enhetschef detaljplan
Enköpings kommun

Karin Komstadius
Planarkitekt
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Förslagsställaren

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: noreply@sitevision.enkoping.se <noreply@sitevision.enkoping.se>

Skickat: den 17 mars 2022 13:03

Till: Kommunledningsförvaltningen <Kommunledningsforvaltningen@enkoping.se>

Ämne: Inskickat formulär

För- och efternamn

Johan Boström

Folkbokföringsadress

Fjärdhundragatan 50

Postnummer

74530

Postadress

Enköping

Telefonnummer

0703-566550

E-postadress

johan@jbostrom.se

Förslag

Avveckla samtlig äldre prickad mark ur detaljplanen

Motivering

Många områden i Enköpings kommun är belagd med s k prickning, dvs mark ej avsedd för bebyggelse. Tidigare (10-20 år tillbaka) gjorde bygglovsavdelningen avsteg från detta om inte uppenbar grund till prickningen var känd. Idag avslås som regel all bygglovsansökan på prickad mark, med hänvisning till hårdare lagstiftning.

Det gagnar ingen att hålla kvar vid gammal prickning av mark om ingen uppenbar grund för prickningen är känd och fortfarande aktuell ur samhällsbyggnadsperspektiv. Förenkla för kommunens fastighetsägare och för bygglovsavdelningen genom att ta bort all prickning som inte är uppenbart nödvändig, och överlåt åt vår kompetenta bygglovsavdelning att bedöma från fall till fall.

Med förbehåll för felaktiga uttryck och benämningar orsakade av min okunnighet i detaljer.

//Johan Boström